

Valtiovarainministeriö

valtiovarainministerio@vm.fi
anne.kauhanen-simanainen@vm.fi

Viite
Ref.
Ref.

Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö VM 125:02/2007

Asia
Ärende
Subject

Viestintäviraston lausunto Julkishallinnon tietoluovutusten periaatteet ja käytännöt - loppuraportista

Valtiovarainministeriö on 29.2.2012 päivätyllä lausuntopyynnöllään pyytänyt Viestintävirastolta lausuntoa julkaisusta Julkishallinnon tietoluovutusten periaatteet ja käytännöt (Valtiovarainministeriön julkaisu 2/2012). Viestintävirasto kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Viestintävirasto pitää ehdotettuja toimenpiteitä ja tehtäviä kannatettavina. Tavoite, että julkisen hallinnon sähköisessä muodossa olevat tiedot olisivat pääsääntöisesti maksutta saatavissa, on hyvä. Samoin ajatus käyttöehtojen yhdenmukaistamisesta sallimalla kuitenkin organisaatioiden laatia omia tietovarantojaan koskevat käyttöehdot yleisten käyttöehtojen pohjalta siten, että niihin lisätään mahdolliset lainsäädännöstä johtuvat erityisvaatimukset, on yleisesti ottaen kannatettava.

Tietojen luovutus Viestintävirastosta on pääsääntöisesti maksutonta ja valtaosa yleisöä kiinnostavista tiedoista on jo nyt saatavilla viraston verkkosivuilla. Viestintävirasto pyrkii tuottamaan julkisesti saataville sen tiedon, jolle on kysyntää. Mikäli tietovarantoja halutaan avata merkittävästi nykyistä enemmän, saattaa se vaatia Viestintävirastossakin huomattavia ponnistuksia. Tietojen luovutukset eivät kuitenkaan ole virastolle mikään merkittävä tulonlähde. Etenkin perusrekistereitä ylläpitävien viranomaisten tuloihin esitetyt ehdotukset saattavat vaikuttaa kuitenkin jo melko lyhyellä aikavälillä.

Lausuntopyynnössä toivottiin tietoa myös siitä, onko lausunnonantajan organisaatiossa jo tehty tietovarantojen kartoitusta. Viestintäviraston verkkotunnusyksikössä on äskettäin uudistettu tietojenluovutusmenettelyä verkkotunnusrekisteristä.

Viestintävirasto ylläpitää verkkotunnuslain 15 §:n nojalla verkkotunnusten hakemista ja muuta yleistä käyttöä varten myönnettyistä verkkotunnuksista julkista rekisteriä, johon merkitään hakemusten ja ilmoitusten perusteella seuraavat tiedot:

- 1) verkkotunnus;
 - 2) tunnuksen haltijan julkiset yhteystiedot, joita luonnollisen henkilön osalta ovat nimi, postiosoite ja puhelinnumero;
 - 3) tiedot nimipalvelimista;
 - 4) teknisen ylläpitäjän yhteystiedot; sekä
 - 5) muut verkkotunnuksen ylläpitämiseksi tarpeelliset tekniset tiedot.
- Luonnollinen henkilö voi kieltää 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen muiden yhteystietojensa paitsi nimen merkitsemisen verkkotunnusrekisteriin.

Verkkotunnusrekisteristä voidaan antaa tietoja myös sähköisessä muodossa sekä yleisen tietoverkon kautta. Rekisteriin merkittyjen henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan muutoin, mitä henkilötietolaissa säädetään.

Verkkotunnuslain 17 §:n 2 momentin mukaan Viestintävirasto voi pyynnöstä luovuttaa tietoja verkkotunnuksista ja tunnuksiin liittyvistä asiakirjoista kirjallisena poimintana, teknisen käyttöyhteyden avulla tai muussa koneellisesti käsiteltävässä muodossa.

Viestintävirasto on 19.2.2012 uudistaessaan verkkotunnusjärjestelmänsä samalla ottanut käyttöön automaattisen tietojen luovutusmenettelyn koskien oikeushenkilöiden laissa määriteltyjä tietoja verkkotunnusrekisteristä. Tietoja tarvitseva asiakas voi käydä hakemassa tarvitsemansa tiedot rekisteristä valitsemanaan ajankohtana. Tiedon jakaminen tapahtuu Open Data Protocol -tekniikalla (http://en.wikipedia.org/wiki/Open_Data_Protocol). Kyseinen menetelmä edellyttää yhteydenottoa Viestintäviraston Verkkotunnukset- yksikköön (fi-domain-tech@ficora.fi). Asiakkaalle luovutetaan erikseen aktivoitavat tunnukset maksuttoman palvelun käyttöön. Tällä hetkellä tietoja luovutetaan alle 20 yritykselle.

Luonnollisten henkilöiden rekisteröimien verkkotunnusrekisteritietojen osalta sovelletaan menettelyä, jossa ensin selvitetään Viestintäviraston oikeus luovuttaa tietoja: henkilötietolain 8 §:n 4 momentin mukaan "oikeudesta saada tieto ja muusta henkilötietojen luovuttamisesta viranomaisen henkilörekisteristä on voimassa, mitä viranomaisten asiakirjojen julkisuudesta säädetään". Julkisuuslain 13 §:n 2 momentin ja 16 §:n 3 momentin perusteella Viestintävirasto pyytää selvitystä tietojen käyttötarkoituksesta ja muista tietojen luovuttamisesta koskevien edellytysten selvittämiseksi tarpeellisista seikoista. Jos tietopyyntö kohdistuu luonnollisia henkilöitä koskevaan tietoon, tietopyyntö joudutaan käsittelemään yksittäistapauksellisesti.

Ennen Open Data Protocol tekniikan käyttöönottoa verkkotunnusyksikkö on joutunut käyttämään enemmän sekä lakimiesten, tietoteknisten henkilöiden sekä asiakaspalvelun aikaa yksittäisten tietopyyntöjen käsitteilyyn ja tietojen toimittamiseen ja laskutukseen. Perusmaksuna on asiakkaalta veloitettu 450 euroa ja sen jälkeen ajantasaisten tietojen toimittamisesta 40 euroa per luovutus. Uuden menettelyn myötä tietojen luovuttaminen kuormittaa yksikköä huomattavasti vähemmän. Virastolle syntyy säästöä työnteon tehostamisen seurauksena eivätkä saamatta jäävät tulot ole merkityksellisiä.

Hallintojohtajan sijainen,
Apulaisjohtaja

Riitta-Liisa Vuorela

Lakimies

Eliisa Reenpää

